

Japānas krūmciidoniju *Chaenomeles japonica* slimību pētījumu rezultāti

Inta Jakobija

Alise Šēnberga

LLU Augu aizsardzības zinātniskais
institūts

AGRIHORTS

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

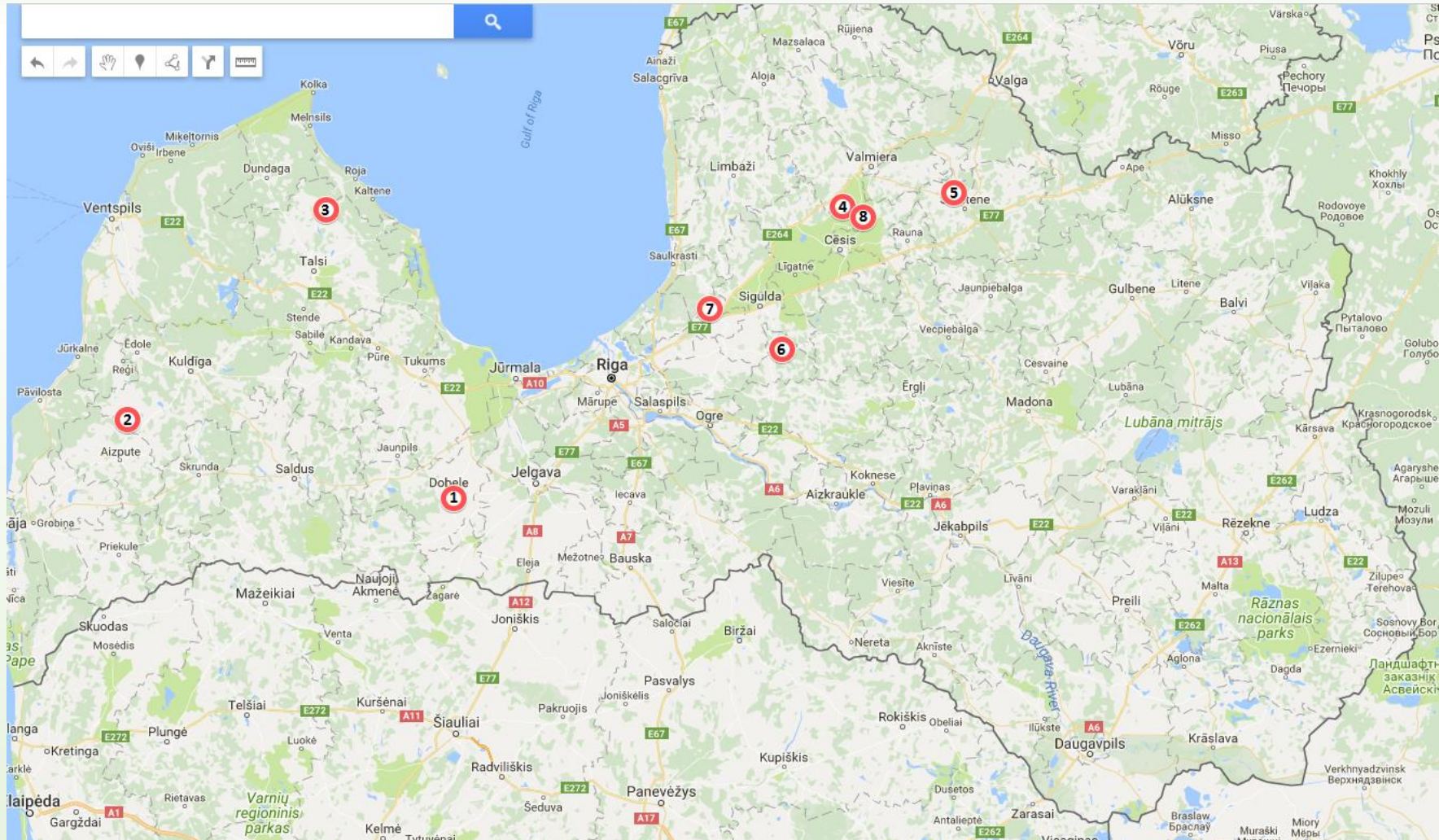
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

**„Perspektīvas augļaugu
komerc kultūras –
krūmcidoniju
(*Chaenomeles japonica*) vidi
saudzējoša audzēšana un
bezatlikuma pārstrādes
tehnoloģijas” (Nr.1.1.1.1/16/
A/094)**

Krūmcidoniju slimību monitorings

Sēņu ierosinātas jeb infekciozas slimību pazīmes

- Pērnā gada augļi - mūmijas: melnas, sačervelējušās vai brūnas vieglas ar čaukstošu papīrveida miziņu.

- Visas lapas un ziedi uz dzinuma nokaltuši (ziedēšanas laikā). Visas lapas uz dzinuma nokaltušas, nenokrīt (augļu gatavošanās laikā). Raksturīgi gan patogēno sēņu, gan nelabvēlīgu ziemošanas apstākļu ierosinātam bojājumam.

➤ Bojāti augļaižmetņi.

➤ Tumši brūni līdz violeti augļaižmetņi.

➤ Koši rozā plankums uz augļaižmetņa, vidū gaiši brūns.

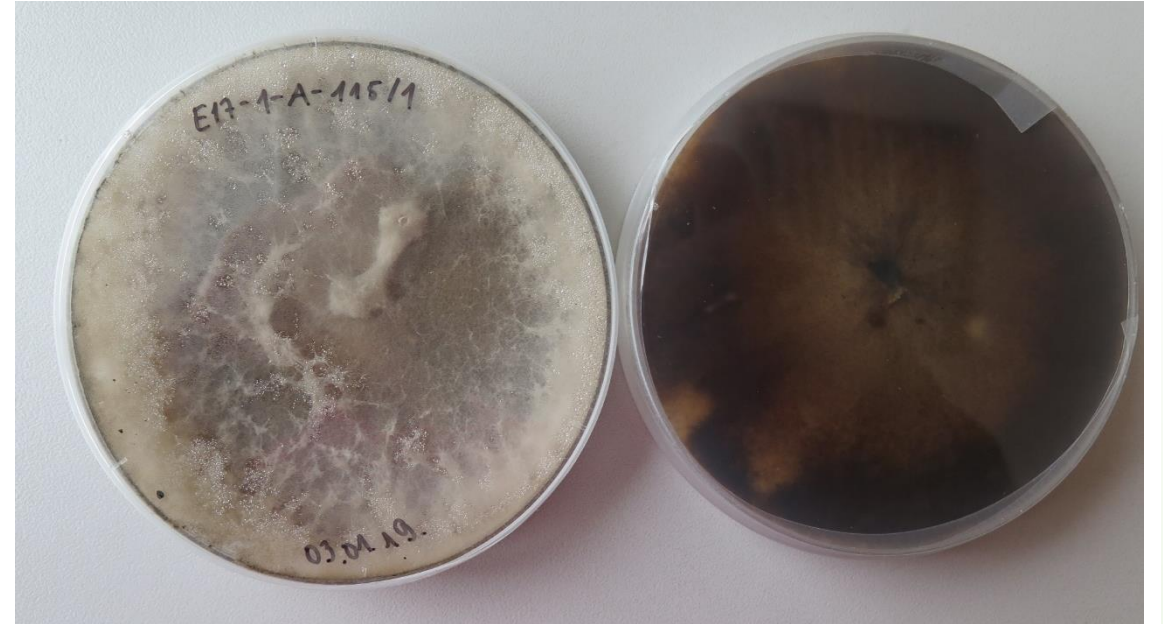
➤ Nobrūnējis sarkanīgs auglītis vai mitrajā kamerā – balta sēņotne.

- Gaiši brūni iegrimuši neregulāri bojātu audu plankumi, bieži ar koši sarkanu apmali.

➤ Nepilnīgi attīstīti brūni mīksti puvuši augļi.

➤ Puve.

➤ Brūni, cieti, puvuši nepilnīgi attīstītie augļi.

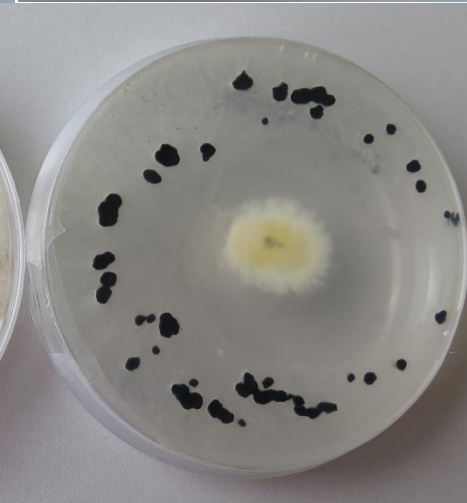
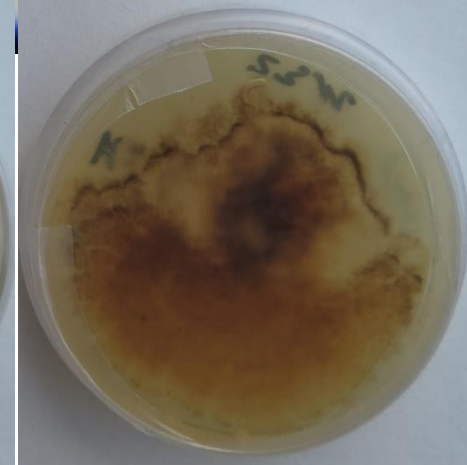
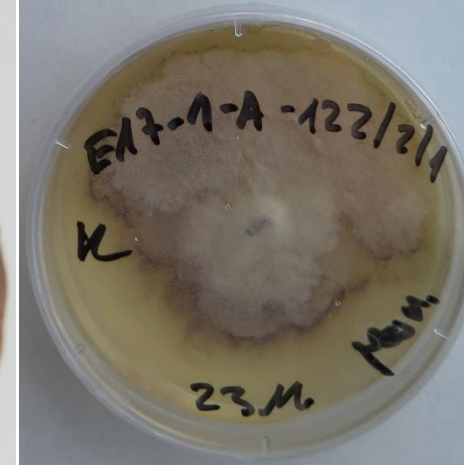
02.02.2020

➤ Sakaltis nepilnīgi attīstīts auglītis (Lietuva).

13

➤ Puvuši augļi

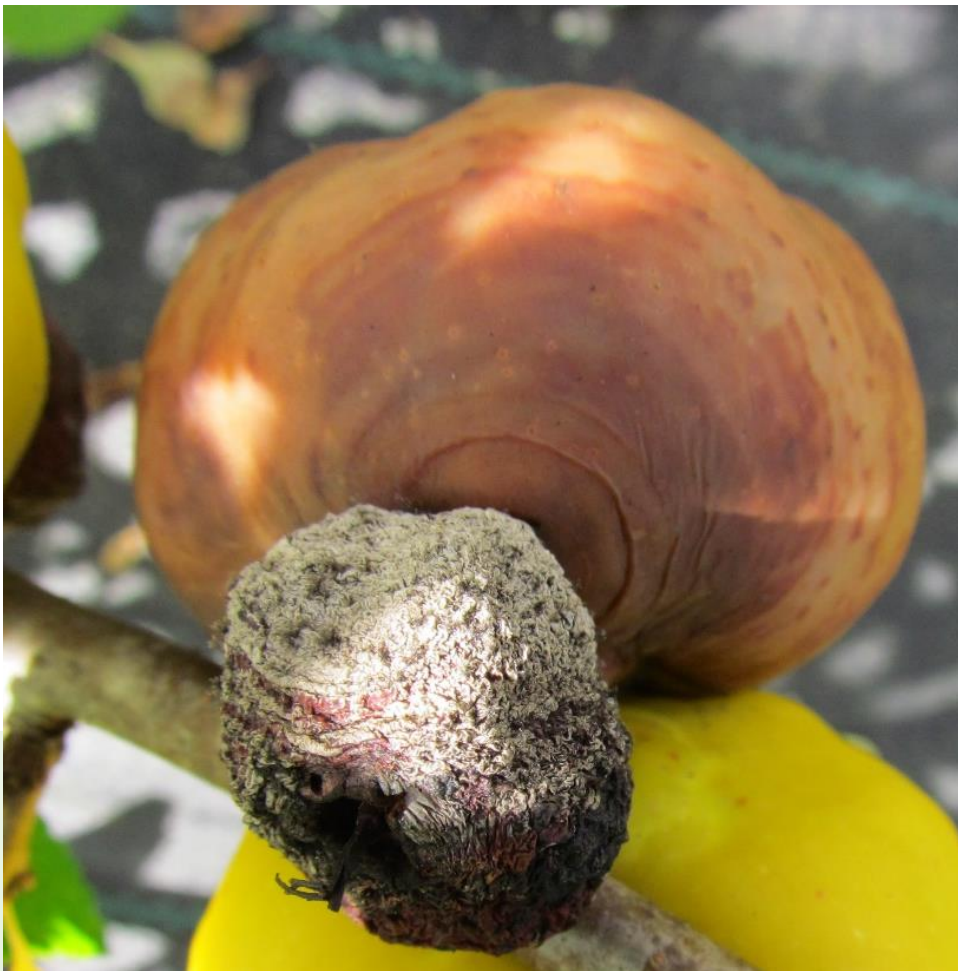

02.02.2020

- Pilnīgi vai daļēji vienmērīgi sapuvuši augļi, mitrā laikā - pelēcīgi bēšas krāsas sēņotnes sakopojumi.

➤ Puve ar koncentriskām joslām.

➤ Puve pie augļa kātiņa.

➤ Puves pirmās pazīmes.

➤ Tumši brūni līdz violeti plankumi uz augļa.

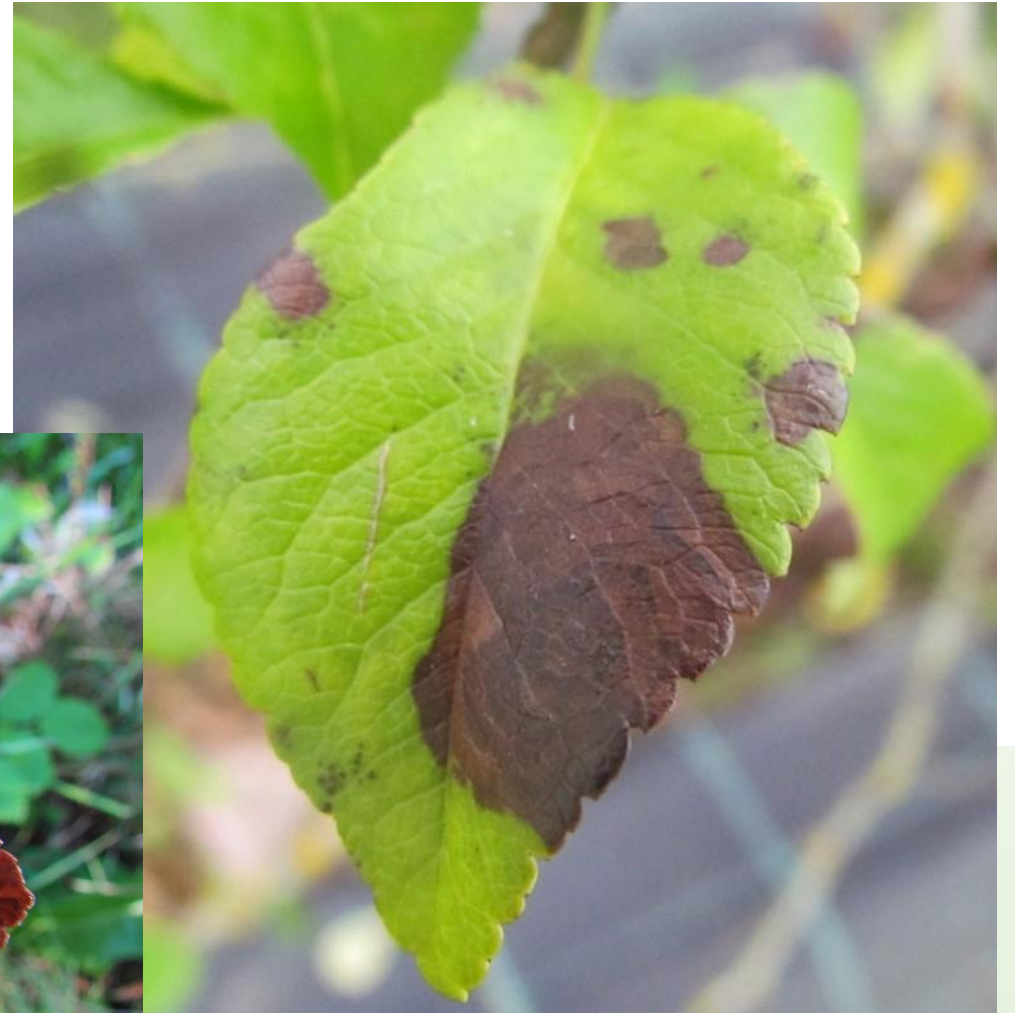
➤ Nelieli sarkani plakumi ar gaišāku vidu, uz augļa.

➤ Mazi melni plankumiņi (diametrs ~2 mm), sarkana apmale.

➤ Tumši brūni koncentriski sausi plankumi.

➤ Brūni plankumi ar gaišāku vidu un tumši vienmērīgi brūni.

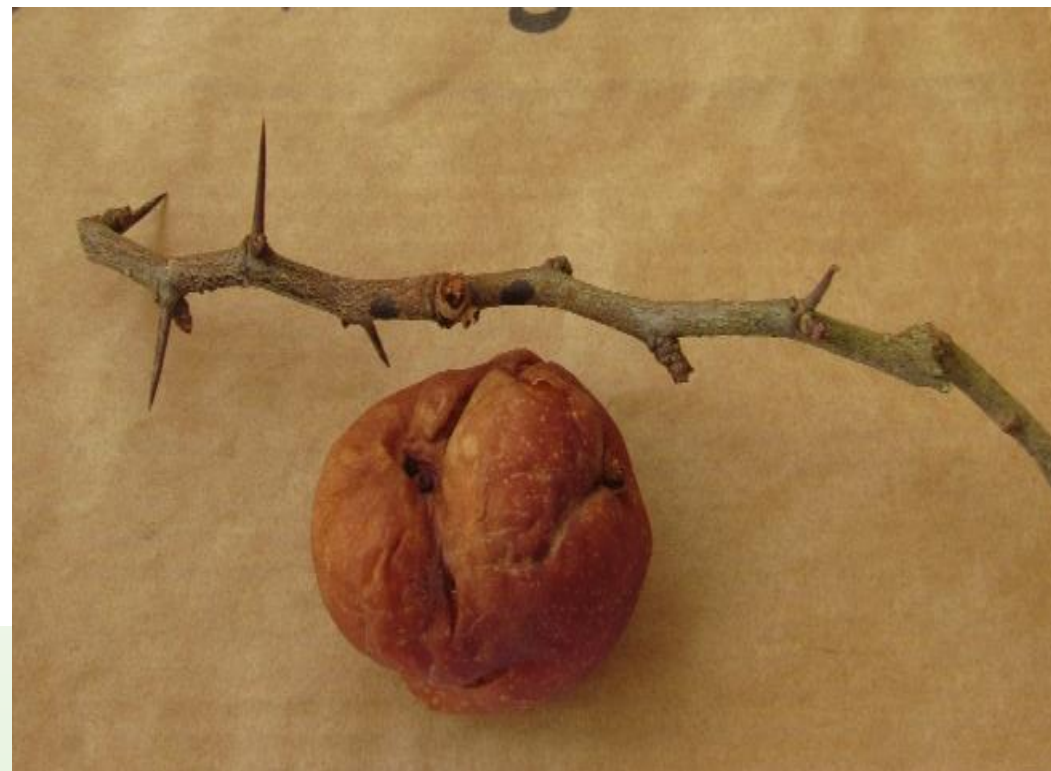
➤ Brūni plankumi ar gaišāku vidu. Paraugs no Lietuvas.

➤ Dažādi slimību pazīmēm līdzīgi bojājumi uz koksnes.

➤ Bojājums uz koksnes mūmijas piestiprināšanas vietā.

Citi krūmci doniju fizioloģiskas un mehāniskas izcelsmes jeb neinfekciozi bojājumi

➤ Rūsinājums.

➤ Apdegums.

➤ Bojāts («sapuvis») pelēks auglis.

➤ Dažādas.

➤ Putnu bojājums.

➤ Nav ne plankums, ne puve.....

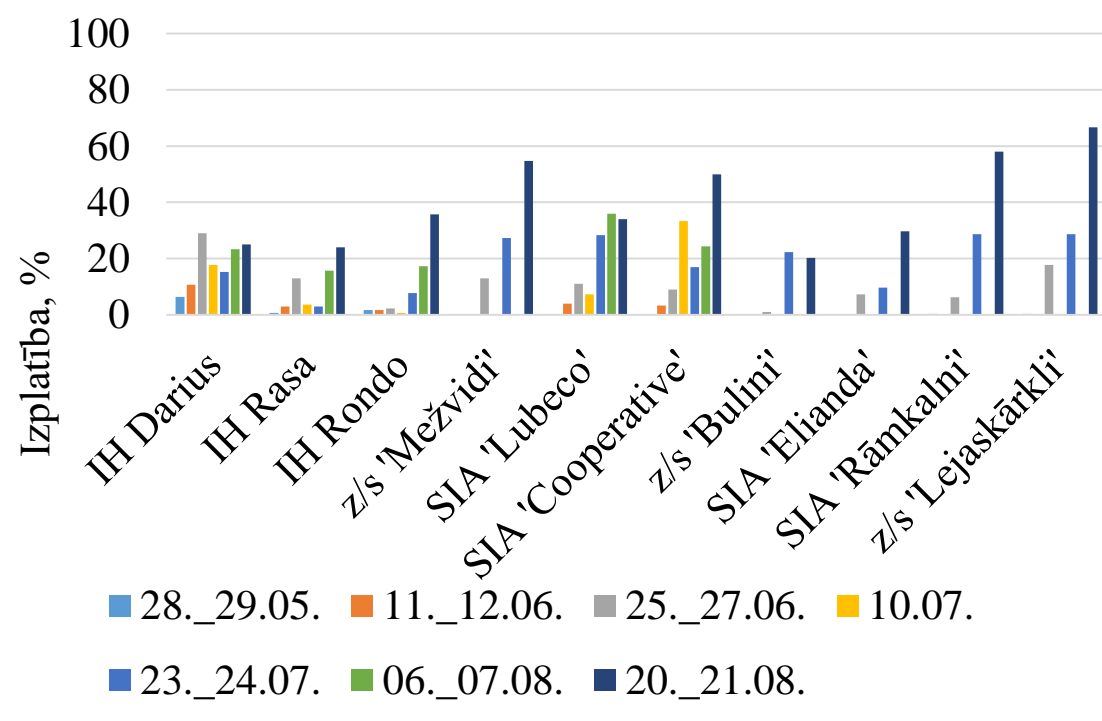
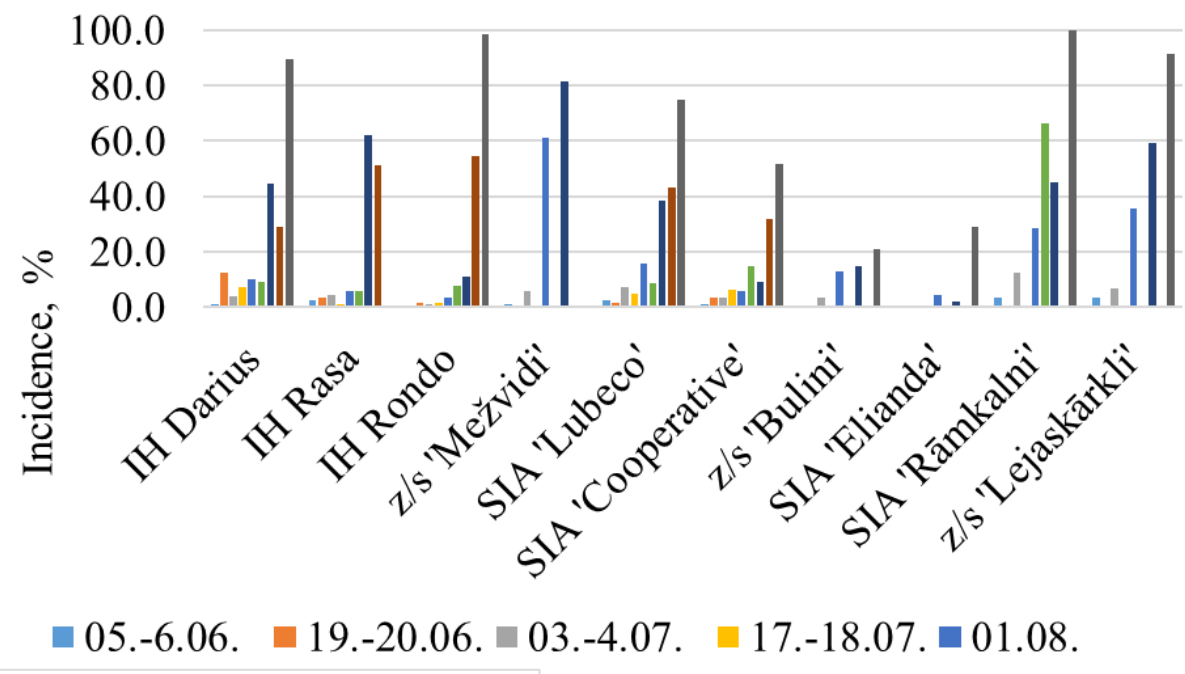
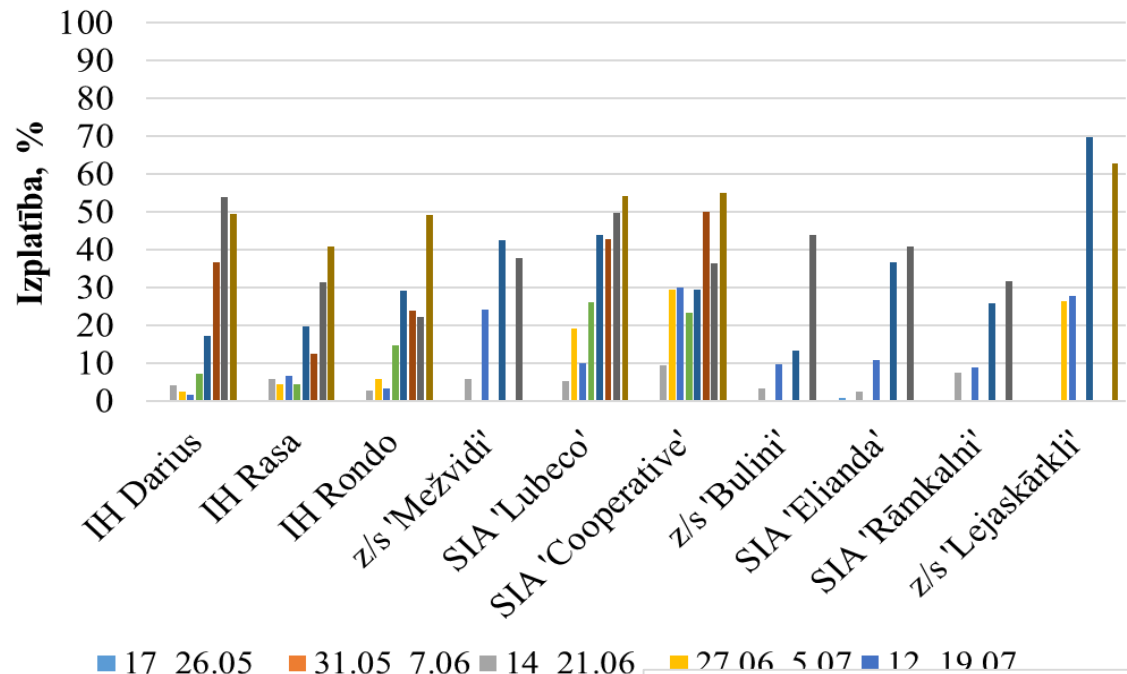

Lapu plankumainību izplatība 2017 -2019

02.02.2020

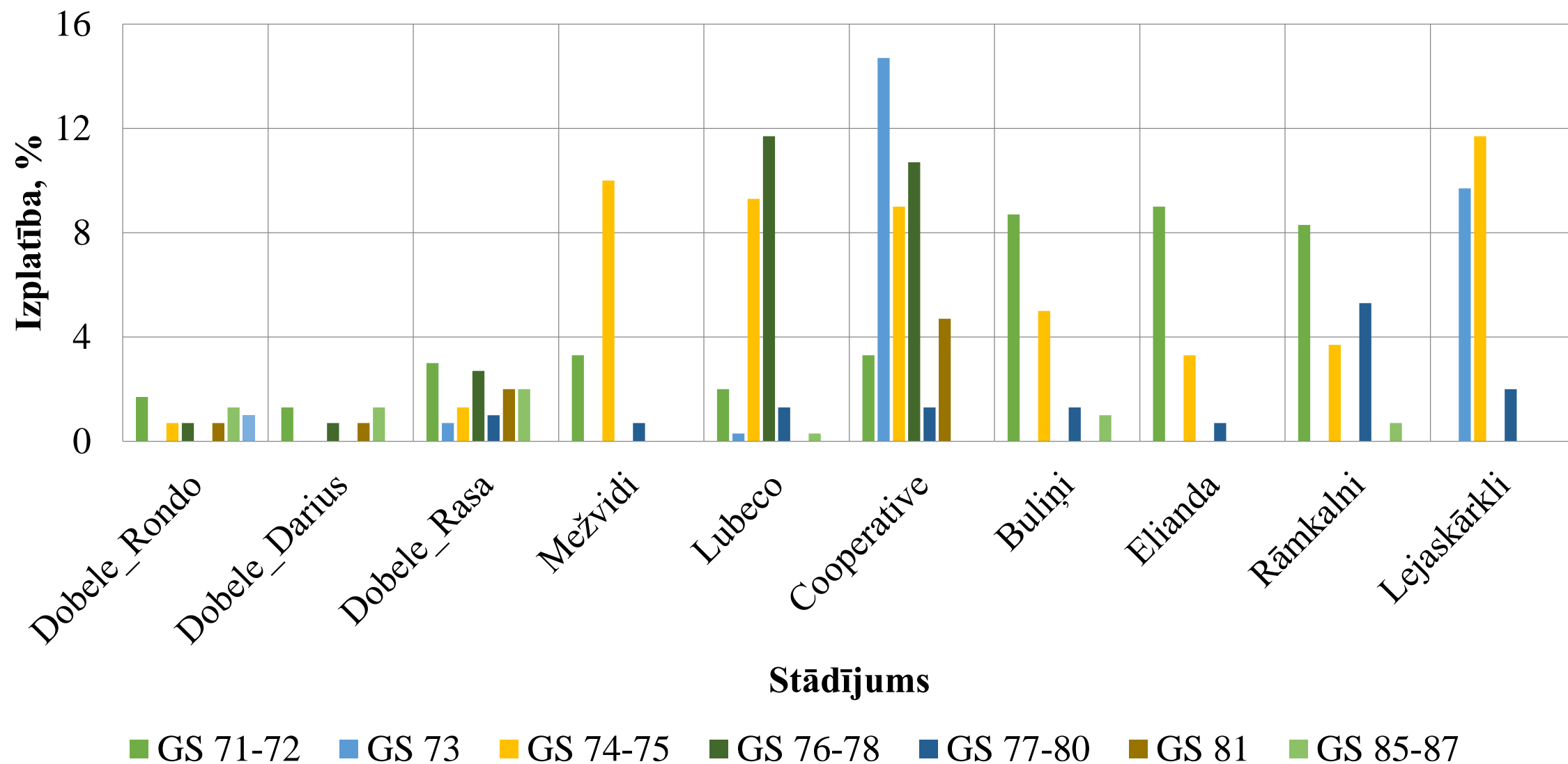
33

Augļu puves izplatība

2017. gadā

Krūmcidoniju slimību ierosinātāju identifikācija 2017 -2019

- pavisam **550** sēņu izolāti;
- 439 no tiem potenciālie patogēni, pieder **21** sēņu ģintij;
- no lapām – **11** dažādas sēņu ģintis (*Monilinia* sp., *Botrytis* sp., *Fusarium* sp., *Alternaria* sp., *Boeremia* sp., *Didymella* sp., *Arthrinium* sp., *Discosia* sp., *Aureobasidium* sp., *Cladosporium* sp., *Epicoccum* sp.) ;
- no augļiem – **15** (*Monilinia* sp., *Botrytis* sp., *Fusarium* sp., *Neofabraea* sp., *Alternaria* sp., *Allantophomopsis* sp., *Boeremia* sp., *Arthrinium* sp., *Discosia* sp., *Coniophora* sp., *Trichothecium roseum*, *Diaporthe* sp., *Crustomyces subabruptus*, *Stagonosporopsis* sp., *Penecillium* sp.)

- no dzinumiem – **12** dažādas sēņu ģintis (*Monilinia* sp., *Botrytis* sp., *Fusarium* sp., *Alternaria* sp., *Allantophomopsis* sp., *Boeremia* sp., *Arthrimum* sp., *Didymella* sp., *Diaporthe* sp., *Rosellinia* sp., *Truncatella* sp., *Phacidium* sp. .) ;
- no ziediem **3** ģintis (*Fusarium* sp., *Alternaria* sp., *Coniophora* sp.)

Secinājumi

- Krūmcidoniju stādījumos konstatēta ievērojama potenciālo slimību ierosinātāju daudzveidība.
- Augļu puve var radīt nozīmīgus krūmcidoniju ražas zudumus gados, kad ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi slimības attīstībai.
- Lapu plankumainību izplatība, it īpaši augļu veidošanās laikā, var negatīvi ietekmēt ražas veidošanos.

Secinājumi (2)

- Pamatojoties uz novērojumu rezultātiem, augļu plankumainības nerada nozīmīgus bojājumus.
- Atsevišķos gadījumos dzinumu bojājumi var atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz stādījuma veselīgumu.
- Ir nepieciešami turpmāki pētījumi, lai pārbaudītu, vai identificētie patogēni spēj ierosināt primāro inficēšanos krūmciidonijās.

Paldies par uzmanīgu klausīšanos!

Inta Jakobija
inta.jakobija@llu.lv
tālr. 29434992

02.02.2020

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

42